

Document Polític

PODEMOS

Document Polític

PODEMOS

REPTES I DECISIONS DAVANT UNA OPORTUNITAT HISTÒRICA

Aquest document és una proposta de full de ruta estratègic per orientar les grans decisions que Podem ha de prendre en el cicle polític-electoral que tenim enfront de nosaltres i que serà decisiu per a la història del nostre país.

El text aspira a aclarir els principals reptes del moment i oferir una decisió coherent enfront d'ells, gràcies a la qual Podem aprofiti la finestra d'oportunitat oberta -profunda però estreta i no eterna- per al canvi polític i la construcció de la sobirania popular.

Estem en un moment en el qual les disputes electorals, lluny de ser mera competició interna del règim de 1978, suposen avui la possibilitat certa que la seva crisi no sigui conduïda en un sentit oligàrquic sinó d'obertura popular i constituent. Les batalles electorals ocupen avui el centre de la confrontació política. Podem és l'actor col·lectiu i l'eina electoral que ha trastocat el mapa polític i que representa la possibilitat de canvi amb les majories castigades com a protagonistes. Això és el que explica la feroç campanya d'atacs, estigmatització, criminalització i desprestigi que sofreix la nostra jove formació i els seus portaveus: per primera vegada en tres dècades els qui han monopolitzat el poder per al seu propi benefici i el dels privilegiats senten com a certa la possibilitat de perdre-ho i té serioses dificultats per maniobrar i recuperar la confiança perduda.

Aquest és un procés que no es donarà de cop sinó en diferents etapes, però en una dinàmica política accelerada, abigarrada i complexa. Podem ha d'estar a l'altura i prendre decisions congruents i adequades als seus grans objectius. Per a això és imprescindible abandonar les lògiques de concessions a parts, acontentar a grups o evitar polèmiques. Tampoc poden ser el resultat de bones intencions aplicades, de forma separada, a cada cas i a cada moment: hem de mirar el cicle que tenim davant nostre com un tot i adoptar decisions estratègiques enfocades als objectius principals.

1. CONTEXT: CRISI DE RÈGIM, OFENSIVA OLIGÀRQUICA I FINESTRA D'OPORTUNITAT HISTÒRICA

L'Estat espanyol està travessant per una crisi que va més enllà de la deslegitimació de les seves elits polítiques i que afecta a components centrals del sistema polític i la institucionalitat, de l'articulació territorial de l'Estat, del model de desenvolupament i l'equilibri entre grups socials sota la primacia dels sectors dominants. A aquesta crisi alguns la venim anomenant des de fa anys la crisi del règim de 1978, per donar compte d'una situació d'esgotament orgànic que, últimament, s'expressa de forma accelerada en una descomposició política i moral de les elits tradicionals, amb la corrupció -que era l'element engrassant de l'encaix polític i econòmic del bloc dominant- com a punta de llança del seu desprestigi.

El moviment 15M va contribuir a articular una part de les insatisfaccions que fins a aquest moment estaven òrfenes o es vivien de forma aïllada i despolititzada. Va contribuir així decisivament a introduir en el sentit comú d'època elements impugnatoris de l'ordre existent i que assenyalaven a les elits com a responsables, agrupant-les simbòlicament i col·lapsant parcialment el joc de diferències en el qual descansava el pluralisme limitat i l'oxigenació del règim. El 15M envellí a les elits i a les narratives oficials, posant en evidència l'esgotament dels

seus consensos, de les seves certeses, dels marcs amb els quals es distribuïen les posicions i s'explicava el rol de cadascú en el contracte social o es canalitzaven les demandes ciutadanes. Amb tot, aquesta acumulació de petites transformacions culturals no va afectar per igual en tot el país ni va alterar els equilibris de força electorals i institucionals.

El PP va ser inicialment el gran beneficiat d'un terratrèmol que va sacsejar fonamentalment als votants de l'esquerra i que, paradoxalment, va situar a les forces conservadores a la defensiva i alerta però va permetre al PP una majoria absoluta malgrat rebre menys vots que els obtinguts pel PSOE en les eleccions de 2008. El 15M, al mateix temps, afeblia l'autorització electoral: guanyar unes eleccions ja no era l'únic element de legitimació política i, per descomptat, no constitueix ja un xec en blanc. Però la desafecció s'ha produït sobre un terreny social i cultural fragmentat per 30 anys de neoliberalisme, amb les identitats col·lectives -la de classe en primer lloc, però també les narratives ideològiques tradicionals- en reculada i incapaces de servir de superfície d'inscripció per articular tots els diferents descontentaments amb el status quo.

Mentre al carrer augmentaven les veus de protesta en el que ha estat tot un cicle de mobilització social, en les institucions el partit de la dreta acumulava un poder inèdit, en el qual es va recolzar per llançar un dur i ambiciós projecte de reforma oligàrquica de l'Estat. El centreequerra del PSOE, amb un notable bloqueig de la seva imaginació política, amb prou feines va dir res que li permetés connectar amb el nou clima. Estava, a més, fermament compromès amb el sosteniment del status quo i el programa d'ajust imposat per la Troika, que li va portar a acceptar un rol subaltern pel que fa al PP que no ha deixat de passar-li factura en les urnes des de llavors. Una part de les elits dirigents d'IU, vinculades generacional i culturalment a l'ordre de 1978, han tingut en general- i excepte honroses excepcions- reaccions tímides i conservadores. Confien a estar movent-se en els paràmetres d'abans de la crisi orgànica i a recollir de forma gradual i progressiva els suports que anava perdent el PSOE, des de la seva autoubicació a la seva «esquerra».

Enmig de la crisi política, les forces d'esquerra nacionalista han analitzat, en general i en particular a Catalunya, que aquest és el moment precís per a la mobilització sobiranista. Ho han fet, en general, confiant en l'unilitarisme, una estratègia molt rendible en el curt termini però que pot abocar-los ara a un carreró de molt difícil sortida, com podríem veure amb motiu de la consulta a Catalunya el 9 de novembre. La qüestió general constituent reapareixeria així en tota la seva complexitat i plurinacionalitat. D'altra banda, les hipòtesis «movimentistes» i de gran part de l'esquerra, instal·lades en un cert mecanisme pel qual «allò social» ha de precedir sempre a «allò polític», s'han demostrat incorrectes per trencar la impotència de l'espera i proposar passos concrets més enllà de la mobilització més o menys expressiva.

Tot això ha succeït mentre els sectors dominants desplegaven una àmplia i profunda ofensiva sobre el pacte social i polític de 1978. Aquesta ofensiva deconstituïent cerca deixar sense sentit o sense vigència les parts més progressistes de l'acord constitucional, marxar sobre els contrapesos populars o democràtics en els equilibris de l'Estat i obrir una redistribució regressiva del poder i la renda encara més en favor de la minoria dominant. Segurament la disjuntiva política estratègica avui està situada entre la restauració oligàrquica o l'obertura democràtica-popular, possiblement en un sentit constituent. Per tant, les anàlisis excessivament optimistes pel que fa a la crisi orgànica del règim de 1978 han de ser compensades almenys amb dues asseveracions:

1) Aquesta crisi es produeix en el marc d'un Estat del Nord, integrat en la Unió Europea i l'OTAN, que no ha vist minvada la seva capacitat d'ordenar el territori i monopolitzar la violència, d'ordenar els comportaments i produir certesa i hàbits, que no viu importants fissures en els seus aparells i que no sembla que vagi a sucumbir per escomeses de mobilització social més o menys disruptiva.

2) La crisi política pot tenir molta menor durada que l'econòmica. Una bona part de la contestació social avui existent deriva d'una «crisi d'expectatives» que pugués no repetir-se per a les següents generacions, sobre les quals podria fer molta l'efecte disciplinador de la por i l'empobriment, amb una exclusió social que ja amenaça a un terç de la població i que podria establir-se en aquests llindars. Al mateix temps, l'exili i la destrucció dels nínxols socials i professionals dels quals es nodreix la contestació (tercer sector i ONG, universitat, funcionariat, sindicalisme, etc.) és un torpede contra la línia de flotació material de la militància de l'esquerra. Després d'una sèrie d'ajustos que siguin a més viscuts com una victòria política d'alt contingut simbòlic sobre les classes subalternes, l'oligarquia pot establir un país ja disciplinat que assumeixi com a normal l'empobriment i exclusió d'àmplies capes socials i determinats estenyiments en les possibilitats democràtiques. Els exemples nord-americà i anglès després de Margaret Thatcher ens han de servir d'alerta: el neoliberalisme destrueix però, sobre la derrota de les classes populars, també construeix nous ordres i acords. Si la crisi econòmica sembla que tindrà un llarg recorregut, la finestra d'oportunitat oberta pot tancar-se molt abans si es consuma l'ofensiva oligàrquica amb un cert reposicionament subordinat d'un PSOE una mica oxigenat i si les elits procedeixen a una restauració per a dalt que assumeixi la part més inofensiva de les demandes ciutadanes que avui no tenen cabuda en l'ordre de 1978 i el rol semicolonial en la Unió Europea.

2. LES ELECCIONS DEL 25 DE MAIG DE 2014 I EL NOU ESCENARI POLÍTIC

Les eleccions europees del 25 de maig de 2014 no van ser uns comicis més, sinó que van suposar un petit terratrèmol en l'escenari polític que va mostrar alguns dels seus precaris equilibris i el frèvol de posicions que semblaven molt assentades.

La dada més rellevant és que el Partit Popular, que va perdre 2,6 milions de vots, i el Partit Socialista Obrer Espanyol, que va perdre 2,5, junts amb prou feines van aconseguir el 49% del sufragi. No és només que «perdessin» les eleccions per primera vegada en la història del nostre sistema de partits (quan en les eleccions europees de 2009 van sumar junts el 81% del vot), sinó que, més important, es va trencar el joc de gots comunicants pel qual el que perd el primer partit de l'alternança ho rep l'altre, en un moviment que oxigena la pluralitat interna al mateix temps que tanca la porta a l'alternativa i salvaguarda els consensos sistèmics que comparteixen els dos partits dinàstics.

L'element fonamental d'aquesta erosió dels principals partits del règim -que no tots, no cal confondre règim amb bipartidisme com fan uns altres- és el desgast i la crisi del PSOE. El Partit Socialista ha estat (després del paper inicial del PCE i CCOO) l'artífex de la integració de les classes subalternes a l'Estat de 1978 (i per tant també de les conquestes socials subordinades en aquest) i peça clau, després, en la seva incorporació al pacte social neoliberal. És qui tanca l'espai polític «per l'esquerra» i és la seva crisi la que obre les oportunitats polítiques per a una nova majoria. Si es recompongués si més no parcialment del seu desprestigi i els seus problemes interns, i postulés un nou capdavanter amb pocs vincles simbòlics amb el passat, podria recuperar part de l'espai perdut i estrènyer així les opcions per a una força de ruptura democràtica, relativament transversal dins del discurs d'unitat popular i ciutadana.

L'altra amenaça per a l'expansió de la ruptura seria que el Govern intentés presentar tímides «evidències» que les mesures d'ajust ens han fet passar ja el més dur i que s'aveïna la recuperació, tot i que sapiguem que això és solament un miratge, i que estem sempre subjectes a l'agudització possible i futura de la crisi en un escenari d'immobilisme polític i econòmic. Per

falsa i remota que sigui, la narrativa que s'han fet els deures més durs i ara s'aveïna el temps de la collita de l'esforç és molt perillosa per l'aparent reoxigenació que suggereix.

Juntament amb aquesta ruptura del moviment de gots comunicants, s'ha esquinçat el mite de la impossibilitat d'una majoria que no passi pel PP i el PSOE, i per tant de la necessitat de col·locar-se a un dels seus costats ideològics. Les eleccions del 25M han mostrat que hi ha possibilitats d'una nova majoria, i aquesta esquerra en l'imaginari de l'ordre permet avançar les hipòtesis més arriscades i audaces, que ja no semblen impossibles per a la societat.

Podem, amb els seus 1.245.000 vots i el seu 8% a nivell estatal, ha irromput com una força política amb molta major força de la qual reflecteixen els nombres. No és exagerat dir que estem avui al centre del debat polític espanyol: som l'objecte prioritari dels atacs del PP, del PSOE i de l'oligopoli mediàtic, la casta s'ha mostrat clarament a la defensiva, usant les nostres paraules i corrent a justificar-se, a insultar-nos o a vestir-se amb vestidures noves. Els creadors d'opinió del règim estan embolicats en una massiva operació de reemmarcat que situï la discussió pública no sobre els problemes d'Espanya sinó sobre situacions o actors d'un altre temps o que estan a milers de quilòmetres de distància; al mateix temps, intenten que Podem no parli més que per defensar-se, que es discuteixi no del que diu i fa Podem sinó sobre la «polèmica» contínua entorn de Podem, que més enllà de la seva veracitat generi un efecte de soroll i allunyament, així com d'encasellament en una posició simbòlica de «extrema esquerra», ignorant la diversitat dels seus votants i simpatitzants.

Podem ha hagut d'enfrontar aquesta maniobra de cèrcol amb la qual la casta pretén tornar a les certeses d'abans de la crisi política, però els principals portaveus d'aquesta ofensiva no tenen avui el prestigi ni el crèdit d'abans de la crisi orgànica, la qual cosa llastra la seva labor i obre la possibilitat d'una reacció bumerang entre sectors molt diversos. El desmesurat dels atacs també ha il·lustrat a ulls de molta gent la por que Podem ha despertat en els sectors més conservadors del règim del 78.

Amb tot, els resultats del 25M i el seu impacte en l'escenari polític espanyol demostren tant la validesa de la hipòtesi de la unitat popular i transversal com el nostre encert a l'hora d'oferir una superfície d'inscripció i articulació, amb un nou llenguatge i unes noves formes, per a alguna cosa que estava en la societat però que encara no s'havia expressat políticament: malgrat la nostra encara fragilitat organitzativa -comprensible per a una força nounada-, hem obert una esquerra que avui ha accelerat el temps polític espanyol, ha sacsejat els vells equilibris, ha provocat dimissions i presses en la recomposició i ha mostrat un possible camí per construir una majoria política de canvi en un sentit popular a Espanya. El nostre repte ara és estar a l'altura de la immensa ona d'expectatives i esperances que hem generat, perquè el moment actual presenta diferents elements que constitueixen una oportunitat política difícilment millorable: relativa feblesa política del govern, absència d'indicadors positius -si més no siguin parcials- amb els quals renovar la confiança en l'ajust, crisi del principal partit de l'alternança en el turnisme, expansió del descontentament, espiral ascendent d'il·lusió popular per la possibilitat del canvi, que principalment cristal·litza en Podem, i falta d'elements culturals i simbòlics amb els quals les velles elits puguin rellançar algun relat per recuperar part de la confiança i el prestigi perdut.

En un context d'aguda deslegitimació del conjunt de l'entramat polític i institucional del règim -que no deixa de donar mostres de podridura, si bé fins ara relativament controlada-, Podem apareix com una força outsider, sense hipoteques (d'aquí l'esforç dels mitjans del règim per fabricar una «motxilla ideològica» extremista) i en la millor posició per collir el desprestigi de l'establishment. Aquesta posició, que ens fa els paladins de la dicotomia «nou/vell», ens obliga a una enorme vigilància i una gran responsabilitat col·lectives enfront de qualsevol comportament que pugui minvar el nostre compromís amb la regeneració, la transparència i la defensa dels interessos de les majories socials.

Per dir-ho de forma directa: el moment és ara, quan els grans actors i l'entramat mediàtic-financer i dels aparells de l'Estat tenen dificultats per recompondre part de la legitimitat perduda i la seva campanya brutal contra Podem no té l'èxit que esperaven. El moment és ara, també, perquè en un Estat modern amb una societat civil articulada -i en el nostre cas fortament hegemnitzada per les forces conservadores-, el mer pas del temps podria jugar a favor del que existeix, desgastant-nos, contenint la irrupció plebea en la política oficial, normalitzant un sistema de partits en recomposició, i abocant-nos a una estratègia de lent creixement en un escenari ja estabilitzat, en el qual seria difícil competir amb els partits polítics grans que representen als poders dominants. És ara, al moment de la descomposició, quan Podem pot ser una palanca que subverteixi les posicions donades, avui més aviat flotants i fràgils els equilibris i identifications, i arribi al Govern postulant un discurs d'excepció per a una situació d'excepció: tot cau, el vell ha perdut la confiança i la vergonya, que se'n vagin tots, fa falta un govern nou al servei de la gent; Podem és aquesta força, per capacitat, honestat i voluntat.

Aquesta maniobra pot no donar-se immediatament ni en solitari, però és el tipus d'orientació, estil i perspectiva que ens pot permetre guanyar. A ella caldria adaptar el tipus d'organització, la política d'aliances i el marc estratègic en el qual inscrivem les diferents iniciatives polítiques.

Des d'aquest marc d'anàlisi podem situar amb millor perspectiva el necessari i crucial debat entorn de les tasques i desafiaments que ha d'afrontar Podem en aquest cicle polític accelerat i sens dubte decisiu. Pensar els següents passos a donar, tant en els nivells institucionals: eleccions municipals, autonòmiques i generals; com a organitzatius: quina organització a l'altura d'aquest present i els seus desafiaments, quina eina per sumar, articular i conformar una nova majoria amb voluntat i capacitat de poder polític.

Tenim per davant un any i mig que serà decisiu en la història del nostre país. Pel propi calendari i el desenvolupament de la crisi política, l'electoral està i estarà al centre de la disputa política en aquest cicle accelerat, encara que no és l'únic terreny polític. Podem haurà de dotar-se d'eines que li permetin lliurar aquestes conteses amb eficàcia. La prioritat en l'organitzatiu que es deriva d'una anàlisi i uns reptes com els aquí esbossats és per tant la de construir en primer lloc una màquina política, discursiva i electoral -que no es limita a l'estructura de Podem i que irradia a altres actors- que estigui en disposició d'aprofitar la finestra d'oportunitat de la crisi del règim de 1978, en un context d'enorme fustigació i maniobres de distracció o d'estigmatització en el millor dels casos, i de destrucció política en l'extrem. Tenim davant nostre la possibilitat i la responsabilitat de contribuir decisivament a la construcció d'una voluntat popular nova per al canvi polític en favor de les majories socials.

3. ATREVIR-SE A VÈNCER: DECISIONS DAVANT EL CICLE POLÍTIC-ELECTORAL

Parlem de «cicle polític-electoral» perquè és evident i una percepció generalitzada que els diferents comicis que se celebraran en l'intens curs 2014/2015 no són una successió aïllada d'eleccions sinó una concatenació de disputes que a més no té sentit fragmentat ni exclusivament electoral, sinó un significat polític central en el que hem d'insistir i reforçar: estem davant un any decisiu per a la història d'Espanya, i en les diferents eleccions es dirimirà el poder polític i el rumb que prengui el país, i la conducció de la crisi orgànica per la qual travessa: si com fins ara, a favor de la minoria privilegiada, o de les majories socials i les seves necessitats i anhels.

No obstant això, encara que estiguem davant d'un cicle eminentment nacional-estatal, les dates dels diferents comicis poden contribuir, segons s'afrontin, a reforçar o dissipar aquesta

idea. No tots els terrenys de disputa són igualment fèrtils per a nosaltres i no és un secret per ningú que hem de ser curosos i astuts per respondre a un ordre de les eleccions que no necessàriament ens afavoreix: vénen primer, al maig de 2015, les eleccions municipals i autonòmiques en 13 comunitats (Canàries, Balears, Múrcia, País Valencià, Castella-la Manxa, Madrid, Castella i Lleó, Aragó, la Rioja, Navarra, Extremadura, Cantàbria i Astúries), sense que puguem descartar avenços electorals a Andalusia i Catalunya. I a continuació, al novembre de 2015, les eleccions generals.

Les nostres prioritats han de ser les eleccions generals i una participació en els comicis anteriors que assegurí la presència de Podem, la continuïtat de l'onada de creixement i il·lusió popular i l'articulació al territori, política i cultural, d'una nova voluntat col·lectiva nacional-popular. Per a això, hem d'adoptar decisions que minimitzin els riscos, i maximitzin les nostres oportunitats. Que concentrin les nostres forces en els punts i terrenys més favorables, no on els adversaris els agradaria trobar-nos.

No ens suposa un problema reconèixer dificultats ni esculls. Hem après que la política ciutadana no amaga les complexitats sinó que les exposa i es reforça amb la seva discussió pública. El nostre compromís no és amb una màquina política sinó amb el canvi que protagonitzin les majories del nostre país. Aquesta inspiració presideix la nostra proposta.

És possible que no haguem de lliurar totes les conteses ni totes de la mateixa forma. En la nostra flexibilitat i la nostra capacitat d'innovació està gran part de la nostra força. Aquesta proposta suggereix decisions per enfrontar aquest cicle polític de forma coherent i amb un objectiu central: aprofitar al màxim l'oportunitat que presenta per al canvi a Espanya.

Municipals

L'àmbit municipal constitueix l'espai institucional en el qual la ciutadania estableix relacions de major proximitat amb la presa de decisions polítiques. Precisament per això resulta encara més incompreensible i inadmissible el procés mitjançant el qual elits locals de característiques molt similars s'han apoderat dels espais polític-institucionals locals. En molts dels municipis en els que es gestionen importants pressupostos, la ciutadania assisteix impotent a la reproducció en l'àmbit local dels vells i nous repertoris del caciquisme i la corrupció.

La proximitat de l'Administració local explica el millor coneixement que la majoria de la gent expressa sobre el com, el què i el qui del seu ajuntament i, a la vegada, deixa sense sentit la interessada separació entre ciutadania i espais de representació política. L'esclat del 15M va donar lloc a un cicle de construcció col·lectiva en les ciutats, en els pobles i als barris. La gent es va tornar a organitzar, acostant-se, coneixent, construint xarxes. Han estat anys travessats per la feina de moltes persones i moltes organitzacions; anys d'identificació de problemes i formulació de propostes, d'acumulació d'experiències i sabers. Les properes eleccions municipals de 2015 arriben just a temps perquè aquests espais ciutadans aconseguixin traslladar a l'àmbit polític-institucional els projectes i les propostes que la gent ha pensat, debatut i ratificat durant aquests anys.

És cert, també, que les eleccions municipals arriben aviat per Podem. Estem estructurant-nos i articulant-nos en no pocs territoris, creixent i organitzant-nos millor. Tindríem dificultats per presentar candidatures fiables i amb plenes garanties de representar l'esperit de Podem als 8.177 municipis del país. Tots coneixem diferents exemples de dificultats en l'organització, i també les diferents velocitats que construeixen Podem en tots els territoris i marquen la seva heterogeneïtat. És normal, estem afrontant un desbordament d'il·lusió i de ciutadans que vénen de llocs molt diversos. Ens enorgulleix que sigui així, aquesta és l'energia que produeix els grans

canvis. Però això ens obliga a ser cauts i a gestionar les contradiccions que van apareixent. Per això, hem de ser responsables.

La tasca ens resulta més àrdua, ja que per a nosaltres no és una opció construir aquestes candidatures mitjançant xarxes clientelistes, designacions a dit, imposicions o acords sota taula. Venim a acabar amb el caciquisme, els «endolls» i el segrest de la democràcia i a inaugurar la transparència i l'honestetat: hem de reconèixer als ciutadans que preferim no concórrer a les eleccions municipals, que fer-ho sense oferir plenes garanties a la seva confiança i el seu vot. La nostra tasca no és ocupar càrrecs sinó fer passos efectius e irreversibles per al canvi.

Amb que en dos o tres d'aquests 8.177 municipis hi haguessin actuacions impròpies, regidors que trenquessin amb les línies de Podem i faltessin al seu compromís ciutadà, quedant-se l'acta -com passa en tants pobles-, la major part dels mitjans de comunicació s'encarregarien de convertir-los en una icona contra la «marca Podem», per intentar sembrar dubtes sobre ella i llastrar així un creixement que ja truca a les portes de les majories al nostre país. No anem a repetir els errors dels partits de la casta i a vegades, la construcció popular té ritmes diferents dels de les maquinàries tradicionals.

Hem de ser responsables i no deixar obert un flanc que pugui afeblir l'instrument polític més poderós que existeix avui per aconseguir la recuperació de la sobirania popular. La decisió tampoc pot dependre de cada cercle, encara que constitueixin el nucli i la saba de l'organització. D'una banda, perquè podem és també molta gent que no està en els cercles, però que confia en nosaltres. Només una eina política que segueixin sentint com a pròpia i eficaç, és vàlida. D'altra banda, perquè la «marca» Podem, resultat d'una bona feina i de moltes il·lusions posades en marxa, té un prestigi que no pot arriscar-se en conteses i contextos difícilment avaluable cas per cas. El capital simbòlic generat no li pertany a ningú sinó a tots, i en un cicle polític-electoral com el que afrontem, presidit per les eleccions generals, hem d'aixecar el cap i fer una anàlisi freda: en què batalles està més còmode i ens espera l'adversari? Com hem de reaccionar nosaltres?

En diferents municipis s'estan forjant iniciatives municipalistes que s'inscriuen en la mateixa bretxa oberta per Podem a la eleccions europees. Moltes d'aquestes iniciatives estan guiades per un esperit similar: recuperar la política per a la gent i construir eines per posar de nou les institucions al servei del bé comú. Per això, saludem honesta i efusivament aquestes candidatures. El nostre interès no han estat unes sigles sinó construir poder per a la majoria que està patint l'empobriment i el segrest de la democràcia. Això fan també els qui treballen en candidatures ciutadanes i d'unitat popular als municipis.

Així doncs, la nostra proposta municipal consisteix a posar la nostra capacitat política a joc, donant suport i implicant-nos en les iniciatives municipalistes que compleixin rigorosament amb els requisits de la nova política, la transparència, la regeneració i les possibilitats de victòria i canvi, i fer-ho amb tot el nostre potencial al territori i a escala estatal. La unitat popular, per a nosaltres, no és un nom grandiloqüent, i molt menys una sopa de sigles o una negociació entre partits. Les candidatures que vulguin reproduir aquestes pràctiques de la vella política -es diguin «Guanyem», o qualsevol altra formació- no són candidatures a les que oferir el nostre treball ni el nostre suport.

Podem pot donar suport, amb els seus membres més actius en cercles i altres formes de participació, amb els seus portaveus, la seva presència mediàtica o la seva capacitat comunicativa i de batalla electoral -així com amb membres de Podem concorrent a les primàries en aquestes llistes- diferents candidatures que ens sembli entronquen amb l'onada política d'il·lusió que es va generar el 25 de maig de 2014 i que portarà als ciutadans al poder al nostre país. Proposem alguns criteris per a decidir-ho:

► Totes les posicions en les llistes electorals han d'estar obertes a ser decidides per la ciutadania. El contrari ens retorna a la lògica vella de pactes entre partits, que sovint promou a candidats menys capaços de suscitar la confiança popular. Això no és transparència ni és voluntat de guanyar.

► Les candidatures d'unitat popular són per transformar la situació, no per fer matisos. Els contextos locals són variats i complexos i no sempre operen les mateixes lògiques que a nivell estatal o autonòmic però és fonamental entendre que els eventuais pactes contra natura en política municipi no poden comprometre l'estratègia general de canvi al país.

► Les candidatures d'unitat popular i ciutadana generen una identitat nova, oberta a tothom. No són «passat en roba nova», sinó passos endavant d'una voluntat popular en formació que vol recuperació de les institucions de les mans de la màfia i posar-les al servei de la majoria social. No poden ser per tant sumes de sigles.

► Les candidatures d'unitat popular i ciutadana saben que hi ha ja una majoria del nostre poble que vol el canvi i la ruptura amb la casta i el seu règim. Aquesta majoria potser no comparteix encara símbols i etiquetes, però és l'energia i la possibilitat mateixa del canvi. Només els discursos transversals i que aspirin a regirar el tauler i reordenar les lleialtats són útils per a l'objectiu històric que tenim davant nostre. Les candidatures d'unitat popular i ciutadana no busquen ubicar en l'esquerra del tauler sinó ocupar la centralitat. Tampoc són candidatures d'activistes i moviments fent política-estètica per a si mateixos. Són candidatures de majories i parlen aquest llenguatge, laic i d'ofensiva. Assumeixen el terreny de lluita polític-electoral i els seus paràmetres, i volen vèncer per fer del cansament, il·lusió, i del descontentament, poder de la gent.

► Les candidatures d'unitat popular combaten la corrupció en els municipis i posen en marxa plans integrals per a eradicar de la gestió d'Ajuntaments i empreses públiques locals. Propicien un model de govern municipal transparent i honest amb la gestió de recursos econòmics.

Les eleccions municipals han de servir per fer visible, especialment a les grans ciutats, les possibilitats de desbordament i d'una nova majoria, així com per consolidar comunicació i aliances amb molts sectors de la ciutadania mobilitzada, amb diversos noms, per recuperar les institucions. Són el primer pas en l'estratègia de destituir-constituir, i de ruptura democràtica.

Serà en aquest marc en el qual els membres de Podem en cada municipi, i la ciutadania que vulgui participar dels processos oberts per Podem, decideixi si s'incorpora a fórmules ja nascudes per sumar el nostre ADN a les mateixes o, per contra, bolca tots seus recursos humans i d'il·lusió en la construcció d'una encara més potent candidatura autonòmica pròpia.

Autonòmiques

A les eleccions autonòmiques, que se celebren en 13 comunitats autònomes, proposem la formació de candidatures de Podem a partir de l'articulació de capacitats incontestables i el establiment de controls democràtics clars. Les eleccions autonòmiques són un espai privilegiat per a representar a escala autonòmica que la nostra candidatura al Parlament Europeu va representar el 25 de maig. Poden i han de ser la millor manera que Podem estigui present i mostri la seva força en les eleccions de maig de 2015, amb la vista posada en les Eleccions Generals previstes per a novembre de 2015.

El 25 de maig vam començar a canviar l'escenari polític, els seus termes i ritmes. Un any després tenim l'oportunitat de mostrar que el canvi és irreversible.

Aquestes candidatures han de respondre a la voluntat dels militants, inscrits i simpatitzants de Podem en el territori. Al mateix temps han de concórrer sota un paraigües comú que li doni a tots els ciutadans, en les autonomies on hi hagi eleccions, la possibilitat de votar Podem, com a vot per canviar les seves comunitats però també com un vot avançat pel canvi polític a Espanya. Són candidatures de Podem, que representen en el autonòmic una força política d'àmbit estatal. Per això s'han de conformar, articular i situar políticament en sintonia amb el conjunt de Podem.

D'acord amb les realitats particulars de cada autonomia, cal habilitar mecanismes perquè la decisió de concórrer a les eleccions amb marca pròpia s'adapti a les condicions concretes i fins i tot, en alguns casos i si es donessin condicions específiques, possibiliti ser partícip d'agrupacions més àmplies que en cap cas siguin sumes de partits polítics sinó candidatures ciutadanes i d'unitat popular, amb voluntat transversal i de majories. Proposem per a això la possibilitat que, a petició d'almenys el 10% dels inscrits en Podem en el territori, es pugui decidir per vot obert si es concorre amb marca pròpia o emmarcats en agrupacions diverses.

En Podem no opera cap patriotisme de partit, sinó la voluntat de formar part del canvi al nostre país. No tenim davant nostre la tasca de reconstruir una part, sinó de construir un poble sobirà, i per això ens necessitem tots.

Hem de ser generosos amb totes aquelles persones que fins ara no han compartit camí amb nosaltres però que, sense renunciar a la seva identitat, vulguin assumir que el nostre és el millor mètode per treballar pel canvi i el nostre discurs el que pot articular una majoria popular nova. Les candidatures de Podem han d'estar obertes a tots aquells que hagin demostrat el seu compromís pel canvi i la ruptura democràtica sense mirar què carnet tenien o porten a la cartera, sinó la seva lleialtat i honestetat per treballar amb Podem.

En qualsevol cas, les candidatures de Podem a les eleccions autonòmiques s'han de conformar per eleccions primàries, de comprometre a no sostenir als partits tradicionals i les seves polítiques d'empobriment i saqueig i estar alineades amb la hipòtesi, les formes, continguts i objectius de Podem a tot el país. El nostre esforç serà connectar totes i connectar els temes locals amb la problemàtica general, fent de les eleccions autonòmiques un moment de l'allau ciutadana per recuperar les nostres institucions.

Les eleccions autonòmiques han de servir per mostrar la força en auge de Podem, demostrar que el que ha passat el 25 de maig no va ser un fenomen casual sinó el primer avís i un graó més del canvi polític, derrotar el relat de la centralitat de PP i PSOE i convertir Podem en la força d'oposició ciutadana al règim de 1978 i la seva casta.

Generals

Si les eleccions autonòmiques són el segon pas i més contundent en l'estratègia de canvi polític en favor de la ciutadania és perquè poden alterar de forma irreversible el mapa polític del país, fer inevitable el canvi i desembocar, amb la marca i eina Podem al capdavant, a les portes d'unes eleccions generals que el poble afronti amb voluntat i possibilitat de victòria davant dels que estan protagonitzant la massiva operació de saqueig, empobriment, venda de la sobirania i segrest de la democràcia que encara patim.

Estarem a l'altura. És molt evident que el naixement de Podem està sent un revulsiu del sistema polític del nostre país. Per part de la casta volen donar una resposta basada en canvis cosmètics i, com és el cas des de la Transició, amb l'alternança entre els dos grans partits. Com diria Rousseau, uns partits que només pinten la primavera des de l'hivern. Les seves promeses des de l'oposició, els anuncis de renovació, sempre es tradueixen en decepcions quan governen. Per això som tan necessaris. I la nostra il·lusió descansa en què sabem que iclar que Podem!

ANNEX: GUIA PER A CONSTRUIR CANDIDATURES D'UNITAT CIUTADANA I POPULAR

Context

L'esclat del 15M va donar lloc a un nou cicle de construcció col·lectiva a les ciutats, als pobles i als barris. La gent es va tornar a organitzar, apropant-se, coneixent-se, construint xarxes. Han estat anys travessats per la feina de moltes persones i moltes organitzacions; algunes ja es van apropar a Podem, altres no. Anys d'identificació de problemes i formulació de propostes, d'acumulació d'experiències i sabers.

Les properes eleccions municipals de 2015 arriben just a temps perquè aquests espais ciutadans aconseguixin traslladar a l'àmbit polític-institucional els projectes i les propostes que la gent ha pensat, debatut i ratificat durant aquests anys.

En diferents municipis s'estan forjant iniciatives municipalistes i ciutadanes que es s'inscriuen en la mateixa breixa oberta per Podem a la eleccions europees: recuperar la política per a la gent i construir eines per posar de nou les institucions al servei del bé comú. El nostre interès no han estat unes sigles, sinó construir poder per a la majoria que està patint l'empobriment i el segrest de la democràcia. Això fan també els qui treballen en candidatures ciutadanes i d'unitat popular als seus municipis.

Així doncs, la nostra proposta municipal consisteix a posar la nostra capacitat política a joc, implicant-nos en aquelles iniciatives municipalistes que compleixin rigorosament amb els requisits de la nova política: la participació, la transparència, la regeneració i les possibilitats de victòria i canvi. I ser força protagonista d'aquestes iniciatives amb tot el nostre potencial al territori i a escala estatal.

Com ens posem en marxa?

a) Municipis en què hi ha trajectòria i iniciativa municipalista

En molts municipis, com apuntàvem, ja hi ha trajectòria municipalista genuïnament local, honesta i ciutadana, amb unes o altres sigles. Ja s'estan experimentant fórmules d'aquest tipus en múltiples llocs d'Espanya amb diferents denominacions: Marees, Somos, Sí Se Puede, Guanyem, IKUNE, etc.

En aquests casos proposem que els que participem dels cercles de Podem recolzem aquestes candidatures amb el nostre esforç, participant com a candidats o candidates, amb les nostres portaveus, amb la nostra presència mediàtica i amb la nostra capacitat comunicativa.

Però no es tracta de recolzar subordinadament. Podem és ja un símbol del canvi en el país i com a tal porta el missatge de regeneració política de la gent. Perquè aquestes candidatures comptin amb el nostre suport humà, simbòlic, mediàtic i activista hauran de ser -o canviar per arribar a ser- un fidel reflex del que la ciutadania d'avui exigeix als que aspiren a representar-la, ADN de Podem:

- Totes les posicions en les llistes electorals han d'estar obertes a ser decidides per la ciutadania.

- Els contextos locals són variats i complexos i no sempre operen les mateixes lògiques que a nivell estatal o autonòmic, però és fonamental entendre que els eventuais pactes contra natura en política municipal no poden comprometre la estratègia general de canvi al país.
- Les candidatures d'unitat popular no poden ser sumes de sigles i per tant la seva expressió formal ha de ser preferentment la de l'Agrupació d'Electors.
- Les candidatures d'unitat popular i ciutadana no busquen situar-se en l'esquerra del tauler sinó ocupar la centralitat. Tampoc són candidatures d'activistes i moviments fent política-estètica per a si mateixos. Són candidatures de majories que volen vèncer per fer del cansament, il·lusió, i del descontentament, poder de la gent.

Són aquestes les nostres armes per a demanar amb contundència aquestes condicions de democràcia política (el nostre ADN) a aquestes candidatures, com prerequisits per a la incorporació de la nostra gent i també de la nostra estètica a aquests projectes d'Unitat Popular. Cal deixar clar, a aquells que vulguin que Podem se sumi a projectes ja constituïts, que això porta implícitament el compliment de les condicions que la ciutadania exigeix.

Entenem a més que la nostra participació en aquestes candidatures portarà en sí una enorme càrrega simbòlica («són els de Podem»), que en molts casos sense cap dubte estarà acompanyada de referències estètics i semàntiques a les nostres senyes d'identitat, totes elles ja amb enorme potencial electoral.

En sentit contrari no es permetran colors, símbols i referències estètics que usurpin, si més no parcialment, la nostra identitat a aquells projectes que no compleixin amb el nostre ADN polític.

b) Municipis en què no hi ha candidatures ciutadanes en marxa

En aquests casos, es tracta d'aprofitar l'oportunitat que ens dóna l'esdeveniment electoral municipal per fer una crida a la ciutadania que s'articula en múltiples fórmules -des d'Associacions de Veïns fins a espais d'afinitat cultural- per recuperar el nostre municipi. Ho fem sense les dificultats que comporta demanar un compromís polític amb unes sigles estables i partidàries, sinó amb un instrument nou, hereu, això sí, d'unes senyals d'identitat -les del 15M i les de Podem-, genuïnament ciutadà i fet a sí mateix en funció de les característiques de cada localitat.

Es tractaria per tant de seguir una seqüència d'accions que bé poguessin passar per:

1. Establir la interlocució amb la societat civil, convidant-la a recuperar el seu municipi, participant, no ja en una estructura rígida pre-constituïda i tancada, sinó en una nova fórmula oberta i participativa.

2. Convocar la ciutadania, especialment a la qual se sent de Podem i serà especial protagonista, a una Assemblea constituent de l'Agrupació d'Electors. En aquesta assemblea s'han d'aprovar uns compromisos mínims per a l'Agrupació que, per a garantir la possibilitat del suport futur des dels mitjans de comunicació i portaveus estatals de Podem, han de ser:

- Totes les posicions en les llistes electorals han d'estar obertes a ser decidides per la ciutadania.
- Els contextos locals són variats i complexos i no sempre operen les mateixes lògiques que a nivell estatal o autonòmic però és fonamental entendre que els eventuais pactes

contra natura en política municipal no poden comprometre la estratègia general de canvi al país.

► Les candidatures d'unitat popular no poden ser sumes de sigles i per tant la seva expressió formal preferentment ha de ser la de l'Agrupació d'Electors i no la Coalició electoral. Si companys o companyes d'altres organitzacions polítiques ens demanen sumar-se hauran de fer-ho com a ciutadans, sense renunciar al seu patrimoni però sense imposar-se en base a unes sigles.

► Les candidatures d'unitat popular i ciutadana no busquen situar-se en l'esquerra del tauler sinó ocupar la centralitat. Tampoc són candidatures d'activistes i moviments fent política-estètica per a si mateixos. Són candidatures de majories que volen vèncer per fer del cansament il·lusió i del descontentament poder de la gent.

3. Triar una fórmula que encaixi amb l'ànim local i potencii la idea de moviment ciutadà obert: XXX Oberta, Sí es pot, Som XXX...

4. Procedim a la recollida de signatures per a la constitució de l'Agrupació d'Electors. Aquest és un procés senzill, que es detalla a l'annex d'aquest document. La pròpia campanya de recollida de signatures és part de la campanya electoral en si, ja que ens permet donar-nos a conèixer i augmentar la possibilitat d'incorporar companys i companyes al il·lusionant procés de recuperar el nostre municipi per a la ciutadania.

5. Iniciem el procés de recollida de demandes ciutadanes per incorporar-les a un futur programa electoral municipal.

6. Convoquem un procediment obert i ciutadà amb garanties suficients per a la elecció en primàries obertes dels nostres candidats. En aquest procés, Podem posarà a disposició lliure de la ciutadania les eines informàtiques que ho possibiliten.

7. Presentem la candidatura davant la Junta Electoral de Zona.

c) Eines fonamentals per a la transformació, desenvolupament i democratització dels municipis

A més d'aquests compromisos mínims, la participació dels membres de Podem en les candidatures ciutadanes -ja existents o que sorgeixin en els propers mesos- haurà de proposar l'estudi i la posada en marxa de, almenys, tres eines fonamentals per a la transformació, desenvolupament i democratització dels municipis, fent partícip a la ciutadania d'elles. Aquestes tres eines es converteixen així en un eix de treball prioritari per a l'acció dels membres de Podem en l'àmbit local:

1. Auditoria ciutadana del deute municipal:

La socialització del deute privat es va fer primer a l'Estat però poc a poc s'ha passat a l'administració local. El deute no només impedeix i constreny, sinó que també és un instrument de control social i polític. Per això és la nostra responsabilitat desenvolupar les eines i mecanismes per fer-la visible. L'Auditoria Ciutadana del Deute Municipal no és una eina nova. De fet, ha estat aplicada ja en altres països, i també en diferents municipis del nostre Estat. Serà responsabilitat i compromís dels Consells Ciutadans i els membres de Podem cooperar i confluïr amb les iniciatives ja existents per a la consecució d'aquestes auditories, compartint sabers i forces, o procurant posar en marxa aquestes iniciatives a través de les xarxes de cooperació que ja existeixen o que s'hauran de posar en funcionament.

2. Pressupostos municipals participatius:

Aquesta eina seria un eix indispensable i irrenunciable dels principis de Podem en relació a les polítiques públiques municipals, ja que plantegen impactes summament positius en relació a la gestió pública. Per a això, caldria establir unes regles bàsiques, construïdes i acceptades públicament, que garanteixin el bon funcionament del procés, i mitjançant el qual la ciutadania pugui participar, votar i controlar els pressupostos, garantint la inclusió de totes les persones. Seguint el principi de «representar obeint», els governants hauran de respondre davant la ciutadania sobre l'ocupació i destinació dels pressupostos, sent així una mesura de transparència que actuï i freni els possibles casos de corrupció, favoritisme i clientelisme. Haurem d'anar cap a un model que permeti, després del seu estudi i valoració col·lectius, convertir en vinculant aquest mecanisme.

3. Nou model de finançament municipal:

Les candidatures municipals ciutadanes hauran de promoure una iniciativa per a l'estudi d'unes noves bases del règim local, que reverteixi el vell model municipal basat en el totxo, i que enllaci i legítimi amb el procés constituent de canvi, amb propostes concretes que deriven del què local. Un nou model de finançament adaptat a una economia social i sostenible (respectant el medi ambient), que estigui basat en els recursos locals, i que faci dotar del finançament necessari per posar en marxa aquestes iniciatives.

ANNEX JURÍDIC

Què és una agrupació d'electors?

Les Agrupacions d'electors són formacions polítiques que es constitueixen amb l'aval d'un nombre variable de signatures d'electors i només i exclusivament per poder presentar una candidatura en un procés electoral concret i determinat.

No tenen, per tant, vocació de permanència o naturalesa d'associació i no necessiten inscriure's en el Registre de Partits Polítics.

Cada agrupació d'electors és autònoma i independent de qualsevol altra. El seu àmbit espacial d'actuació és la circumscripció electoral -sense que càpiguen candidatures col·lectives, ni que abastin més d'una circumscripció, ni federacions o coalicions entre elles- i el seu àmbit temporal de validesa és el procés electoral concret per al qual es va constituir -sense que pugui estendre's més enllà del mateix-.

Com es forma una agrupació d'electors?

Per presentar candidatures les agrupacions d'electors necessiten un nombre de signatures dels inscrits en el cens electoral del municipi, que hauran de ser autenticades notarialment o pel secretari de la corporació municipal corresponent d'acord al barem:

- ▶ En els municipis de menys de 5.000 habitants, no menys del 1% dels inscrits sempre que el nombre de signants sigui més del doble que el de regidors a triar.
- ▶ En els compresos entre 5.001 i 10.000 habitants almenys 100 signatures.
- ▶ En els compresos entre 10.001 i 50.000 habitants almenys 500 signatures.
- ▶ En els compresos entre 50.001 i 150.000 habitants almenys 1.500 signatures.
- ▶ En els compresos entre 150.001 i 300.000 habitants almenys 3.000 signatures.
- ▶ En els compresos entre 300.001 i 1.000.000 habitants almenys 5.000 signatures.
- ▶ En els altres casos almenys 8.000 signatures.

Cap elector o càrrec electe pot donar la seva signatura per a la presentació de diverses candidatures.

Això és important perquè, de no aconseguir-se, invalidaria el full de signatures completa.

Davant de qui i quan es presenten les candidatures a les eleccions locals?

La Junta Electoral competent per a totes les operacions en relació amb la presentació i proclamació de candidats a les eleccions locals és la Junta Electoral de Zona.

El termini per presentar candidatures es publica en el Butlletí Oficial de la Província quan hi hagi una convocatòria d'eleccions, i ha d'expressar amb claredat la denominació, sigles i símbol de l'agrupació d'electors, així com el nom i cognoms dels candidats inclosos en ells.

El secretari de la Junta Electoral atorgarà un número correlatiu per ordre de presentació a cada candidatura presentada i aquest ordre es guardarà en totes les publicacions (article 46.9 de la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General).

A la presentació de la candidatura (que es realitza en els formularis que es poden descarregar de la web del Ministeri de l'Interior) s'ha d'acompanyar la documentació recollida en la Instrucció de la Junta Electoral Central, de 15 de març de 1999. Aquesta Instrucció estableix el següent: La Junta Electoral Central ha dictat Instruccions sobre la documentació que necessàriament s'ha d'acompanyar per la candidatures, en relació amb la condició d'elegibilitat dels candidats, incloent entre els documents a aportar, escrit d'acceptació de la candidatura, certificació acreditativa de la inscripció dels candidats a les llistes del cens o, si algun candidat no figura inscrit en elles, certificat negatiu d'antecedents penals, acreditant així que el candidat pot gaudir de ple dels seus drets civils i polítics. S'haurà de presentar igualment, per les agrupacions d'electors, els documents acreditatius del nombre de signatures legalment exigít per a la seva participació en les eleccions.

En el moment de presentació de la candidatura, caldrà designar un representant general de la candidatura, que acceptarà en aquest mateix acte.

Més informació:

- Articles 44, 46, 177, 186, 187, 187 bis Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim electoral general.
- Instrucció del 15 de març de 1999, de la Junta Electoral Central, (BOE núm 67 de 19 de març de 1999). Sobre documentació que ha d'acompanyar a la presentació de candidatures.

Què és la paritat electoral?

La paritat electoral és la presència equilibrada de dones i homes en l'àmbit de la representació política.

La Llei Orgànica del Règim Electoral General exigeix la composició equilibrada de les llistes electorals que es presenten a les eleccions al Congrés, eleccions locals, Consells Insulars, Cabildos Insulars Canaris, Parlament Europeu i assemblees legislatives de les Comunitats Autònomes.

Aquesta composició equilibrada suposa el següent:

En el conjunt de la llista, i en tot cas en cada tram de 5 llocs, els candidats d'un o altre sexe no podran estar representats en menys del 40%. S'exceptuen els municipis menors de 3.000 i les illes menors de 5.000 habitants.

Més informació: Instrucció 5/2007, de 12 d'abril, de la Junta Electoral Central, sobre aplicació dels articles 44.bis i 187.2 de la LOREG en la redacció donada per la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.